

BORSOD VÁRMEGYE SZENTPÉTERI JÁRÁSÁNAK NEMESSÉGVIZSGÁLATA 1724–1730

(valamint a három előző járásból kimaradt adatok)

Bodnár Tamás*–Kovács-Veres Tamás Gergely**

*Magyar Nemzeti Levéltár Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltára, Miskolc;

**Eszterházy Károly Főiskola Történelemtudományi Doktori Iskola, Eger

1950-ben egy megyévé vonták össze Borsod, Abaúj-Torna és Zemplén megyéket, amelyek egykor különálló életet éltek, és napjainkig különböző mértékben jelentek meg publikációk az itt élt nemesi családokról.

Ezek közül Borsod vármegye nemesi családjaival foglalkozott a legkevésbé a szakirodalom. Borovszky Samu szerkesztette, illetve nagyrészt ő készítette az ún. „elkészt” millenniumi sorozathoz tartozó, de nem ennek részeként megjelenő, 1909-ben kiadott, *Borsod vármegye története* című munkát (BOROVSZKY 1909). A kétkötetesre tervezett műnek ekkor csak első része jelent meg, feldolgozva a vármegye történetét 1711-ig. A monográfiában egy nagyon fontos, a vármegye nemességét érintő adatsort találunk. Borovszky a kötet 203–240. oldalai között a Borsodban 1512. szeptember 8-a és 1717. április 26-a között kihirdetett címeres nemeslevelek alapadatait közölte. Borsod vármegye levéltárában a mai napig megtalálható az a mutatókönyv, IV-501/a. 262. jelzet alatt, melyet a szerző felhasznált ahhoz, hogy fellelhesse a közgyűlési jegyzőkönyvekben található, a nemeslevelek kihirdetését bejegyző adatokat. Ennek alapján Borovszky egy-egy kihirdetésről, azt pontos jelzettel ellátva, a címeres levél megszerzésének időpontját és az adományosok neveit jegyezte be. Ezen kívül semmiféle információt nem közölt, és hozzá kell tenni, hogy az általa közöltekben apróbb hibák és hiányosságok is találhatóak.

A fentiek miatt ennek hiánypótlására törekednénk azzal, hogy immár negyedik részként adjuk közre jelen munkában Borsod vármegye 1724–1730 között lezajlott, első nemességvizsgálatának eredményeit. A Herman Ottó Múzeum Évkönyvének ezt megelőző,

LI, LII. és LIII. évfolyamában a Miskolci, Ónodi és Szendrői járásban található települések nemeseinek vizsgálati adatait közöltük (BODNÁR 2012, 2013, BODNÁR–KOVÁCS-VERES 2014). Jelen kötetben az utoljára maradt Szentpéteri járás lakott helyein igazolt nemesekre vonatkozó információkat tesszük közzé.

A Szentpéteri járás településeinek sorát az előző publikációban leírtak szerint állítottuk össze. Ezek alapján ebbe a következő mezőváros: Szentpéter, valamint községek: Alacska, Arló, Balaton, Berente, Bolyok, Center, Csépany, Domaháza, Felsőbarcika, Járdánháza, Kápolna, Kazinc, Kondó, Lénárddaróc, Omány, Parasznya, Radostyán, Sajónémeti, Tapolcsány, Vadna, Velezd, Visnyó tartoztak.

A Szentpéteri járás falvaiból összesen 95 nemesi család egy-egy tagjának nemességigazolását mutatjuk be. III. Károly király 1723. április 23-án rendelte el az általános nemességvizsgálatot Magyarországon. Ennek értelmében Borsod vármegye is felállította erre a feladatra kijelölt deputációját, amely maga elé idézte azokat a famíliákat, melyek nemesi jogállását meg kellett vizsgálnia. Az vizsgálati munkáról jegyzőkönyv készült, melyben minden családról egy-egy rövid leírást találunk. Ezek az igazoló személy családi kapcsolatait tartalmazzák, valamint azt, hogy milyen dokumentumokkal bizonyított, végül pedig, hogy az igazolás sikeres volt-e, vagy sem.

Jelen közleményben, amely a vizsgálati jegyzőkönyv negyedik, egyben utolsó járásának bejegyzéseit tartalmazza, tesszük közzé a sajnálatos módon a három előző járásból kimaradt adatokat is. Mentségünkre legyen mondva, a vizsgálati jegyzőkönyvben meglehetősen

nagy összevisszaságban találhatóak a bejegyzések. Az igazolások között egy-egy idegen vármegyéből – Megyaszó, Rimaszombat – ideszármazott famíliával is találkozunk, akik onnan keltezett dokumentumokat mutattak be.

A nemességvizsgálati jegyzőkönyv Borsod vármegye levéltárában a *Nemességi iratok levéltári gyűjteménye* (IV-516.) megnevezésű fond utolsó tételeként szerepel No.: 1282 számon. Az általunk közölt vizsgálati jegyzőkönyvbe, az esetek nagyobb részében már az 1724-ben végrehajtott vizsgálatok konklúziója került bele, túlnyomórészt a következő sorrendben:

1. Mely településen élnek a vizsgált személyek?
2. Kik igazolnak?
3. Melyik király, mikor, hol, kiknek kiadott címeres levelével, vagy milyen más dokumentumokkal igazolnak?
4. A címeres levelet mikor, hol publikálták?
5. Az ezek lapján történt bizonyítás elfogadásra, vagy elutasításra került-e?

Ettől eltérő, informatívabb, vagy kevesebb adatot szolgáltató bejegyzések is előfordulnak.

Az általunk közölt forrás nem szó szerinti átirat, hanem a fenti legfontosabb öt alapadatot igyekeztünk benne közzétenni. El kell azonban mondanunk, hogy az elsőként közölt három résszel ellentétben, jelen negyedik forrásközlésben az egyes bejegyzéseket igyekeztünk minél teljesebben és részletesebben lefordítani. A forrást a könnyebb kereshetőség kedvéért a települések betűrendjében, azon belül a családnevek betűrendjében tettük közzé. A vezetékneveket a korabeli bejegyzésnek megfelelően írtuk le. Lábjegyzeteket akkor alkalmaztunk, ha a bejegyzés tartalmazott valamilyen, legalább az adományozás évére utaló információt. Ebben az esetben megpróbáltunk a szakirodalom segítségével utána járni a családoknak. A Borsod vármegyei családok tekintetében minden esetben összehasonlítottuk azt a Borovszky-féle fent említett monográfiában található anyaggal és a közgyűlési jegyzőkönyvekben meglévő nemesi kihirdetések bejegyzéseivel. A korábbi közleményekben szereplő családokra a lábjegyzetekben hívjuk fel a figyelmet.

INVESTIGATIO NOBILIIUM 1724–1730

SZENTPÉTERI JÁRÁS

Alacska

– Lengyel Gergely és fia Gergely, valamint ennek fia Gergely, utóbbi fiai, István, Gergely és András, testvéreik, Lengyel János és Mihály. Újra bemutatták a II. Ferdinánd király által 1628. november 20-án Bécsben kiadott, és a Borsod vármegyében Bódván megtartott közgyűlésen 1629. október 2-án kihirdetett armálist. Kapta Molnár Márton, testvére Gergely, továbbá Lengyel Gergely. Emberi tanúbizonyossággal elégségesen levezették genealógiájukat.¹

– Miklós Márton a fiaival, Mártonnal és Istvánnal, továbbá testvérel Jánossal. Bemutatták az [I.] Lipót király által Bécsben 1659. március 3-án kiadott, és Borsod vármegyében Szendrő mezővárosban 1661. április 8-án kihirdetett armálist. Kapta Miklós Márton, általa [felesége] Vincze Margit, testvére János, valamint Nagy János, Gergely, Márton, és ennek fia Mihály. Elfogadták.²

– Nagy Péter. Bemutatta Borsod vármegye hiteles bizonyáglevelét nemeslevelének 1668. április 11-én Ónodban történt kihirdetéséről, mi szerint az armálist [I.] Lipót király adta ki Bécsben 1666. június 6-án. Kapta Ferencz Benedek, általa fiai, István és János, Koródi Gáspár, Sütő István, Nagy György és János, Kovács István és Bodnár János. A leszármazásukat tanúvallomásokkal bizonyították.

– Szabó másként Bencsik Mihály és fia István. A genealógia levezetése hiányos volt, ezért részletesebb bizonyításra utasították.

– Szócz Mihály, Miklós és Márton. Bemutatták a II. Ferdinánd király által Bécsben 1634. május 6-án kiadott, és Nógrád vármegyében 1635. szeptember 17-én, továbbá Gömör vármegyében Pelsőc mezőváros törvényszékén 1652. május 28-án kihirdetett armálist. Kapta Szócz István, általa Mihály, András, István, György, János, Gergely, másik Mihály, Dorottya és Zsófia. Az igazolók hiteles tanúvallomásokkal bizonyították, hogy régóta használják a nemesi jogokat.³

Arló

– Csépanyi István és Menyhért. Bemutatták a II. Ferdinánd király által Sopronban 1625. október 17-én kiadott, és Borsod vármegyében, Boldva faluban 1626. január 1-jén publikált armálist. Kapta Chepannyi Lukács és felesége

1 A Miskolci járásban Miskolc mezővárosnál már szerepelt a család!

2 MNL BAZML IV-501/a. 7. kötet, 595, BOROVSZKY 1909, 230.

3 A család egyik ága Berentén is szerepel.

Pombos Erzsébet, valamint fiai, Tamás, János, Mihály, Péter, és Lőrinc. A nemesi jogok folyamatos használatában vannak, és donációik is vannak. Kétségtelenül elfogadták.⁴

– Kóczian Pál és családja. Bemutatták Trencsén vármegye hiteles bizonyáglevelét, amely 1698. április 10-én kelt. Ezzel igazolta igaz és kétségtelen nemességét. Elfogadták.

– Kolossy Mátyás és Mihály a fiaival, Istvánnal és Andrásal. Bemutatták az [I.] Lipót király által Bécsben, 1666. április 8-án kiadott, és Borsod vármegyében Szendrő végvárában 1666. november 18-án kihirdetett armálist. Kapta Kolossy Mihály, általa testvérei, János és Gergely, nemkülönb Kmenth Mátyás, felesége Kolossy Borbála, lányai, Dorottya, Zsófia és Éva, és fia András. Tanúsították a leszármazásukat.⁵

– Pap István és testvérei, Albert, Gáspár, István. Bemutatták az [II.] Lipót király által 1694. június 5-én, Bécsben kiadott armálist, melyet Borsod vármegyében, Szendrő mezővárosban 1694. november 16-án hirdettek ki. Kapta Pap Gáspár és felesége Csutor Zsófia, fia Mátyás, lánya Katalin, fivérei, István, János és András, nemkülönb nővérei, Anna és Erzsébet. Az igazolók benne vannak az armálisban vagy azoknak leszármazottai. Elfogadták.⁶

Balaton

– Fodor István a fiával Istvánnal bemutatta az [I.] Lipót király által Laxenburgban, 1665. május 14-én kiadott, és Borsod vármegye törvényszékén, Ónod végvárában 1665. szeptember 23-án kihirdetett armálist. Kapta Fodor János, általa testvérei, János és Ádám, nemkülönb Dobos Demeter és Péter, valamint Kallo András. Az igazolók levezették leszármazásukat az adományosoktól.⁷

– Kormos Gergely a fiaival, Gergellyel és Mátyással, Kormos Mihály, György és Menyhért. Bemutatták az [I.] Lipót király által Bécsben 1667. szeptember 21-én kiadott, és Borsod vármegyében, Ónodban 1669. január 11-én⁸ publikált armálist. Kapta Kormos Mátyás és felesége Kriston Orsolya, fiai, István, Mátyás, Balázs és Albert, nemkülönb testvérei, Demeter, Mihály és Márton. Elfogadták.

– [Kormos] Márton, Péter, Pál a fiával Mátyással. Bemutatták az [I.] Lipót király által Bécsben 1698. november 10-én kiadott, és Borsod vármegyében Szentpéter mezővárosban 1699. július 31-én kihirdetett armálist. Kapta Kormos Imre és [unokatestvérei] Csern[e]i másként Kormos Miklós és

Imre, testvérei, Márton, István, Pál és Demeter, továbbá Csernei Miklós fiai,⁹ György, Jakab, András és Péter. Mivel az igazolók szerepelnek az armálisban, elfogadták.¹⁰

Berente

– Nagy Gergely, Márton, György és Mihály. Bemutatták Borsod vármegye hiteles bizonyáglevelét az armális kihirdetéséről,¹¹ melyet [I.] Lipót király Bécsben 1662. március 2-án adott ki. Kapta Nagy György, felesége Erzsébet,¹² nemkülönb Puskó János, Dienes Miklós, Fürezi Péter és János, valamint Molnár András.¹³ Nehézség nélkül elfogadták.

– Nagy másként Szöcs Miklós és ifjabb és idősebb Mihály. Bemutatták a II. Ferdinánd király által 1634. május 6-án Bécsben kiadott, és Nógrád vármegyében 1635. szeptember 17-én, valamint Gömör vármegyében 1652-ben kihirdetett armálisukat. Kapta Szöcs István, Mihály, András, István, György, János, Gergely és másik Mihály. Hiteles tanúvallomásokkal bizonyították a Nagy név viselését és a genealógiájukat. A nemesi jogok folyamatos használatában vannak. Elfogadták.

Bolyok

– Császár János és Pál, hasonlóan István, továbbá egy másik János és megint egy Pál bemutatták az 1692. július 1-jén Borsod vármegye Szentpéter mezővárosában kiadott hiteles bizonyáglevelüket, ezzel valódi és kétségtelen nemességüket tanúsították.

– Kovács Péter és István benyújtotta Gömör vármegye hiteles bizonyáglevelét, amelyet Pelsőc mezővárosban, 1719. augusztus 21-én Gömör vármegye általános közgyűlésén adtak ki. A bizonyítók igaz és kétségtelen nemeseknek ismertettek el.

– Béla és Mihály, Kutacs [Imre] unokái. Bemutatták az I. Lipót király által Bécsben, 1669. október 29-én kiadott és Borsod vármegye általános közgyűlésén 1670. március 19. napján kihirdetett oklevelet. Kapta Kutacs Imre, általa felesége Baláspály Margit és fia Dénes, valamint lánya Orsolya, ezen keresztül Demeter és Albert, akik Kutacs [Imre] testvérei, továbbá ugyanazok feleségei, Szalmássi Katalin és Vas Dorottya, az ő fia Albert, és lányai, Anna, Erzsébet, Zsófia, Katalin és Dorottya, akik hasonlóan Kutacsok. Az

4 A család Csépany faluban is igazolt.

5 MNL BAZML IV-501/l. 4. kötet, 292. Borovszky nem említi!

6 Borovszky nem tüntette fel a két adományos nővért. MNL BAZML IV-501/a. 13. kötet, 136, BOROVSZKY 1909, 239.

7 MNL BAZML IV-501/a. 8. kötet, 119, BOROVSZKY 1909, 235.

8 A vármegyei jegyzőkönyv bejegyzése szerint a kihirdetés január 31-én történt. MNL BAZML IV-501/a. 8. kötet, 329, BOROVSZKY 1909, 236.

9 A vármegyei jegyzőkönyv bejegyzése és Borovszky szerint nem fiai, hanem testvérei.

10 MNL BAZML IV-501/a. 14. kötet, 812–813, BOROVSZKY 1909, 239–240.

11 A kihirdetés Borsod vármegyében, Szendrő végvárában történt 1662. december 29-én. MNL BAZML IV-501/a. 7. kötet, 742.

12 A vármegyei jegyzőkönyv bejegyzése, és Borovszky szerint a feleség vezetékeve Tóth. MNL BAZML IV-501/a. 7. kötet, 742, BOROVSZKY 1909, 233.

13 Utóbbi nevét Borovszky nem említi. BOROVSZKY 1909, 233.

adományossal való kapcsolattal semmilyen nehézség nem merült fel.¹⁴

– Veres Mátyás, Menyhért, Imre, Mihály, szintén Mátyás, István, Márton, András, Benedek újra bemutatta Borsod és Csongrád egyesített vármegyék hiteles bizonyáglevelét, melyet 1692. július 21. napján adtak ki, nemességüket nyilvánvalóan elismerték.

Center

– Bán Balázs és János. Bemutatták az 1650-ben Bolyki György földesúr által kiadott felszabadító levelüket, melyet Bán Gergely, Gáspár és János kapott. A tanúvallomások bizonyították, hogy armálisukat III. Ferdinánd királytól kapták 1651-ben. Elfogadták.

– Bárdos Gáspár. Emberi tanúbizonyossággal elégségesen tanúsította leszármazását a Lénárdaróc faluban lakó Bárdos családtól. Az igaz és kétségtelen nemesek sorába beíratott.

– Berencs Tamás, András, János, Lapos József, továbbá Csomós másként Lapos György és Csomós másként Lapos István. Birtokaikból kiadták a leányegyedtet, mint ez a vármegyei jegyzőkönyvekből is kitűnik. A Berencs és a Lapos család tagjai Borsod vármegye tisztségviselői voltak. Jelenleg Járdánházán bírnak nemesi kúriát.

– Löchő Mihály, István, János, Gergely, András, Miklós és másik István. Össze kell vetni a felszabadító levelet és az armálist.¹⁵

– Széles István és fiai, János és Mátyás, valamint Jakab, Ferenc és György a fiával Mátéval. Bemutatták [I.] Lipót király 1659-ben Széles Mihály és vele együtt András, Gergely és Mihály, nemkülönbén Bocz Bálint részére kiadott nemeslevelet, de a kihirdetési záradék kétséges hitelű. Bemutatták nemes Kisfaludi Tamás és Cusza István földesurak 1651-ben kelt manumissziós levelét. Nemességüket elfogadták.¹⁶

14 A kiegészítések az eredeti armális alapján, amely magántulajdonban van.

15 A családnév ritkaságából adódóan feltehetően azonos az 1660. április 17-én Bécsben, I. Lipót királytól armálist kapott Leöchő családdal, akiknek adományos tagjai Mátyás és neje Lőkös Anna, testvérei, István és Tamás, valamint Sántha Lukács. A kihirdetés helye Szendrő végvára, ideje 1660. május 31. MNL BAZML IV-501/a. 7. kötet, 524, BOROVSZKY 1909, 232.

16 A család korábban is megpróbálta elfogadtatni nemességét. Ekkor a következőket jegyezték le róluk: Széles István és Márton. Bemutatták az [I.] Lipót király által Pozsony várában 1659. április 18-án kiadott armálist. Kapta Széles Mátyás és vele együtt János, András, Gergely és Mihály, nemkülönbén Bocz Bálint. A nemeslevelet nem hirdették ki, de bemutatták az 1651-ben Kisfaludy Tamás és Cuza(?) István földesurak által kiadott felszabadító levelet. Nehézséget jelent, hogy a kihirdetést elmulasztották.

Csépány

– Czepan János, István és Pál akik Csépányon laknak, valamint Máté, Menyhért, Sándor, Péter és András mindannyian Csépányról és Arlórról. Az eredeti nemeslevél Kövesden van Csépányi Boldizsárnál. Bemutatták II. Ferdinánd király 1625. október 17-én kelt armálisát, amelyet Czepan Lukács, vele együtt fiai, Lukács,¹⁷ Tamás, Mihály, Péter és Lőrinc nyertek. Kihirdette Borsod vármegye, [1626.] január 21-én.¹⁸

– Deák János, István, Márton, Gergely és másik János, valamint Deák Péter. Bemutatták II. Ferdinánd király 1634-ben kelt armálisát, melyet Deák Gáspár és fiai, András, Miklós, Gergely, Mátyás, György, János, szintén Gergely és István részére adott ki. Ezt sehol nem hirdették ki, de bemutatták felszabadító levelüket. Elutasították.

– Németh György bemutatta igaz és kétségtelen nemességéről, valamint a Torna vármegyében kihirdetett armálisáról szóló bizonyáglevelét. Elfogadták.

– Rác András és Mihály Parasznyáról és fiaik, András és András. Továbbá Rác Mihály, János, Mihály, Márton, valamint Rác István fiai, Márton és Gergely. Bemutatták III. Ferdinánd király 1638-ban kelt armálisát, melyet Rác Lukács és fiai, András, Márton és Pál részére adott ki. Ugyanabban az évben Heves vármegyében publikálták. A vizsgálatok során hitelesen és elégségesen bizonyították nemesi jogállásukat.¹⁹

Domaháza

– Elek Tamás, Jakab, Márton, Bálint, Albert a fiával Istvánnal, valamint József, György, Farkas és Pál. Bemutatták II. Ferdinánd király Sopronban 1625. október 5-én kiadott, és Borsod vármegyében Edelény faluban 1628. április 2-án publikált armálisát.²⁰ Kapta Elek Péter és felesége Kovács Orsolya, testvére Elek Farkas, ennek neje Kisbenedek Erzsébet, nemkülönbén Péter fiai, István és Gáspár, továbbá Farkas fiai, Balázs, Bálint és Pál, lányai, Anna és Ágota.

17 Sem az eredeti jegyzőkönyvben, sem Borovszkynál nem szerepel a neve.

18 A vármegyei jegyzőkönyv bejegyzése szerint a fő adományos felesége Pombos Erzsébet. Borovszky ennek vezetéknevét „Gombos”-nak olvasta. Az adományozás Sopronban, a kihirdetés Boldva faluban történt. MNL BAZML IV-501/a. 4. kötet, 691, BOROVSZKY 1909, 210.

19 Kempelen szerint az adományozás 1638. március 24-én történt, a kihirdetés ideje pedig 1638. szeptember 9., helye pedig Pest vármegye. A Heves vármegyei kihirdetésről nem tudunk többet (KEMPELEN 1911–1932, Rác család).

20 A vármegyei jegyzőkönyv bejegyzése szerint az adományozás október 23-án, a kihirdetés pedig április 14-én történt. MNL BAZML IV-501/a. 4. kötet, 803, BOROVSZKY 1909, 211.

Jó családból valók, az adományosok leszármazottai és a sajátjukban laknak.

– Kisbenedek Demeter, Mátyás, Péter, Bálint, Pál, András, György, másik Mátyás, István, János, Imre, Lőrinc, másik István, Menyhért, Pál, Albert és Péter. Bemutatták az [I.] Lipót király által Bécsben, 1659. január 29-én kelt és Borsod vármegye Ónod mezővárosban megtartott közgyűlésen 1659. május 12-én kihirdetett armálist. Kapta Kisbenedek Jakab, fiai, Lukács, Lőrinc és Albert, testvérei, András, Boldizsár, Bálint, Márton, Benedek, Miklós, Gergely, Jakab és másik Boldizsár, valamint Végh Péter. Semmi kétség.²¹

Felső Barcika

– Berzi Márton, Jakab, Pál, János, Gergely és Péter. Bemutatták a III. Ferdinánd király által Bécsben 1655. február 20-án kiadott, és Borsod vármegyében, Szendrő mezővárosban 1656. április 28-án kihirdetett armálist. Kapta Berzi Jakab, általa felesége Jánossy Katalin, fia András és testvére István, felesége Fatta Erzsébet, fiai, György és János, továbbá Berzi Péter és felesége Süttő Anna. Ezek körül semmi kétség.²²

– Réti János és fiai, Márton, István, Ferenc, Ambrus és András. Bemutatták a II. Ferdinánd király által Bécsben, 1632. július 13-án kiadott, de nem kihirdetett armálist. Kapta Réti Ambrus, általa fiai, András, Pál, Márton, Mihály, István és Lukács, valamint sógorai, György, Márton, András és Bálint. Nevüket és nemesi jogaikat megtartották.

Járdánháza

– Jászberényi Zsigmond, Ferenc és Sándor. Bemutatták [I.] Lipót király 1677. május 30-án Laxenburgban kiadott armálisát. Kapta Jászberényi Mihály és felesége Gonda Ilona, fiai, Ferenc és János, valamint Farkas György. A család Borsod vármegyében a jelen igazolás alkalmával kihirdette nemességét.²³

Kápolna

– Géczy Gergely és Mihály. Bemutatták a III. Ferdinánd király által Regensburgban 1653. december 18-án kiadott armálist, melyet Borsod vármegyében Szendrő mezővárosban 1655. július 8-án hirdettek ki. Kapta Nagy János és

vele együtt testvére Gergely, ennek felesége Szapo(?) Éva, fia András, nemkülönben lányai, Anna és Katalin, valamint sógora Géczy Péter, és ennek testvére Márton. Nehézség nélkül elfogadták.²⁴

– Sallay másként Gallos Mihály. Bemutatta a III. Ferdinánd király által Pozsonyban 1655. március 24-én kiadott armálist, amelyet Komárom vármegyében Révkomárom mezővárosban hirdettek ki 1659. július 3-án. Kapta Csernák Márton és vele együtt fiai, Pál, János és Máté, továbbá Gallos János.²⁵ Az igazolók testvérei vármegyei hivatalt viselnek, kétség nélküliek.

Kazinc

– Czerőle [?] másként Philep Gergely és Mihály. Bemutatták a káptalan [?] hiteles igazolását valódi nemességükről.

– Hegyi másként Tóth János. Bemutatta a II. Ferdinánd király által 1630-ban kiadott, és Pest vármegyében 1639-ben kihirdetett armálist. Kapta Tót Márton és fiai. A névváltozást tanúvallomásokkal igazolta. Sem leszármazását, sem pesti lakását nem tudta szilárdan kimutatni. Elutasították.

– Szalmásy Gergely, János, András és István. Bemutatták a III. Ferdinánd király által Laxenburgban 1642. május 10-én kiadott és Torna vármegyében 1643. szeptember 30-án kihirdetett armálist. Kapta Szalmásy András és felesége Szabó Dorottya. Nevüknek és nemesi jogaiknak folyamatos használatában vannak.

Kondó

– Dorog másként Elek Márton és fiai, Márton, Mihály és Miklós. Emberi tanúbizonyossággal tanúsították Ecseg faluban lévő adománybirtokosságukat. Valódi nevük nem Dorog, hanem Elek. Elfogadva.

– Kiss András, Mihály és Pál. Bemutatták az [I.] Lipót király által Bécsben, 1667. február 10-én kiadott, és Borsod vármegyében Aszaló mezővárosban 1667. május 11-én kihirdetett armálist. Kapta Kiss András, általa felesége Lukács Anna, fiai, Lukács, András, Péter és Mihály, nemkülönben veje Szabó István és felesége Kiss Zsófia, továbbá fiaik, János, István és Mátyás, valamint Szabó István testvérei és ezek fiai, Mihály és Gáspár.²⁶ Nehézség nélkül elfogadták.

– Nagystephan másként Kondó István Miskolcra, Gergely Csátról és szintén István Igriciről. Bemutatták II. Ferdinánd király Pozsonyban 1630. május 13-án kiadott és Borsod vármegyében, Sajóvamos faluban 1630. június

21 MNL BAZML IV-501/a. 7. kötet, 477, BOROVSZKY 1909, 230.

22 Borovszky a fő adományos nevét Beszinek olvasta. MNL BAZML IV-501/a. 7. kötet, 285, BOROVSZKY 1909, 227.

23 Orosz Ernő szerint és a vármegye közgyűlési jegyzőkönyve szerint adományozottak még: Farkas György felesége Jászberényi Zsuzsi, gyermekeik, Mihály, György, Ilona, Zsuzsi és Judit (lásd bővebben: OROSZ 1906, Jászberényi). Az igazolás 1730. június 15-én zajlott, amit megerősít a kihirdetésről készült közgyűlési bejegyzés is. MNL BAZML IV-516. No.: 1282. 91.; IV-501/a. 28. kötet, 235.

24 FORGON 1909, II. 144.

25 Alapy Gyula szerint Gallos János fiai is szerepelnek az armálisban, István, András és Mihály. Szerinte az adományozás dátuma 1655. március 14. (ALAPY 1911, 193.)

26 A vármegyei jegyzőkönyv bejegyzése szerint Szabó István testvérei és ezek fiai: Mihály, Balázs és Pál. MNL BAZML IV-501/l. 4. kötet, 298, Borovszky nem közölte.

18-án kihirdetett armálisát. Kapta Nagystephan Mátyás és neje Christoph Margit és testvérei, János és Balázs. Emberi tanúbizonyossággal elégségesen bizonyították, hogy korábban a Nagystephan, később pedig a Kondo családnevet használták. Elfogadták.²⁷

Lénárddaróc

– Bárdos Menyhért, János, Pál, Péter, másik Pál, Miklós, ugyancsak János és Péter, Mihály, Gáspár Centerből. Bemutatták a III. Ferdinánd király által Pozsonyban 1647. június 9-én kiadott, Borsod és Csongrád egyesített vármegyékben Aszalón 1652. május 8-án kihirdetett armálist. Kapta Bárdos Péter, testvérei, Pál, István, Simon, János, Benedek és Miklós. Bemutatták továbbá a Szepessy Pál és Mátyás földesurak által 1657. június 26-án Lénárddarócon kiadott manumissziós levelet. Semmi nehézség, a sajátjukban laknak.²⁸

– Bárdos Miklós, János, a fia András, ennek fia János, Menyhért, Péter, Miklós, továbbá István és fia István, Péter, Gáspár, Bálint, valamint Péter és Pál. A manumissziós levelet 1657-ben Bárdos Bálint, Miklós Gergely, János és Mihály kapták.²⁹ Még ezt megelőzően Bárdos Péter és Pál 1650. május 10-én Lenkey Pál földesúrtól Darócon egy fél telket megváltottak.

– Dubovay Mátyás. Bemutatta Szepes vármegye hiteles biznyságlevelét, amely 1693. október 8-án kelt Szepescsütörtök hely faluban. Igaz és kétségtelen nemes, a Szepes vármegyében most is élő nemzetség kellőképpen tanúsított.

Omány

– Fűres Gergely, Miklós, Mátyás, Albert, György, szintén Miklós és Benedek. Bemutatták az [I.] Lipót király által Pozsonyban 1662. május 29-én kiadott és Borsod vármegyében Miskolcon 1662. július 13-án kihirdetett armálist. Kapta Fűres Miklós, általa fiai, Benedek és András. Ezek körül semmi kétség, és a sajátjukban laknak.

Parasznya

– Boros Péter. Bemutatta Borsod vármegye biznyságlevelét az [I.] Lipót király által 1663-ban kiadott armális kihirdetéséről. Kapta Boros Péter és István. Levezette genealógiáját, de bővebb bizonyításra utasították, a dokumentumokat visszaadták.³⁰

– Boros Péter és testvére István Parasznyáról és György Kazinczról. Bemutatták Borsod vármegye 1715. augusztus 22-én kelt biznyságlevelét az armális kihirdetéséről, melyet [I.] Lipót király adott ki és 1660. május 31-én publikáltak a Borsod vármegyei Szendrőben. Kapta Anga István a fiával Mártonnal, testvére János, Boros Péter és István, nemkülönben Nagy Ferenc.³¹

– Czakó János és Péter, továbbá Fekete György. Bemutatták az [I.] Lipót király által Laxenburgban 1666. május 9-én kiadott és Borsod vármegyében Aszaló mezővárosban 1667. május 11-én kihirdetett armálist. Kapta Czakó György, általa felesége Erzsébet, fia Márton és testvére János, felesége Dorottya, és fiai, György, Mihály és Márton, nemkülönben Fekete István és György. Ezek körül semmi nehézség.³²

– Lukács István és Márton. Bemutatták a II. Ferdinánd király által Bécsben 1634. július 10-én kiadott, és Borsod vármegyében, Szendrőn 1635. szeptember 5-én kihirdetett armálist. Kapta Dancs Albert és testvérei, Lukács és István, nemkülönben anyai ágon való unokatestvérei, Péter, András és Lukács. Ezek körül semmi nehézség.³³

– Parasznyai Rác másnéven Kovács család.

– Remenik István, András és Mihály. Bemutatták az [I.] Lipót király által Pozsonyban, 1659. szeptember 8-án kiadott, és Borsod vármegyében 1660. január 21-én kihirdetett armálist. Kapta Remenik Mihály és felesége Bartók Ilona, továbbá Tóbiás András, Mihály és másik András, valamint Óváry András és Olah György. Ezek körül semmi kétség.³⁴

– Rác János, Márton, Mihály, másik Mihály. Bemutatták a II. Ferdinánd király által Bécsben, 1628. július 20-án adományozott és Abaújvár vármegyében, Gönc mezővárosban 1629. január 13-án kihirdetett armálist. Kapta Rác Mihály, általa felesége Barbara, fiai, János és István, első testvére Péter, ennek fiai, György és András, második testvére András, felesége Dorottya, fiai, Mihály és Gáspár, harmadik testvére István, felesége Anna, fia János, negyedik testvére

27 MNL BAZML IV-501/a. 5. kötet, 3, BOROVSZKY 1909, 215.

28 MNL BAZML IV-501/a. 7. kötet, 37, BOROVSZKY 1909, 223.

29 Ez a bejegyzés a centeri Bárdos-ág igazolásával mindenben megegyezik!

30 Valószínűleg megegyezik az ezt követő Boros családdal. A kiadás dátuma feltehetően téves és 1660-ban, vagy ezt megelőzően kaphatták armálisukat.

31 A szakirodalom (KEMPELEN 1911–1932, és MAGYARORSZÁG 1913) szerint az armálist Borsod vármegye levéltára őrzi. Azonban ez téves információ lehet, mert a régi címeres levelek jegyzéke szerint nem szerepelt az oklevél a levéltárban. MNL BAZML XV-78. No.: 85-86. A kihirdetésről található bejegyzés a közgyűlési jegyzőkönyvekben és Borovszky is említi. MNL BAZML IV-501/a. 7. kötet, 524, BOROVSZKY 1909, 232. A Farkas család Szentpéteren ugyanennek a biznyságlevelnek egy példányával igazol.

32 MNL BAZML IV-501/l. 4. kötet, 299. Borovszky nem említi.

33 A vármegyei jegyzőkönyvben szereplő kihirdetésből hiányzik Dancs Albert két testvére, Lukács és István. MNL BAZML IV-501/a. 5. kötet, 279, BOROVSZKY 1909, 219.

34 A vármegyei jegyzőkönyv bejegyzése szerint a fadományos vezetőneve Reményik. A kihirdetés helye Ónod mezőváros. MNL BAZML IV-501/a. 7. kötet, 509, BOROVSZKY 1909, 231.

Pál, felesége Anna, fia Péter. Ezek az igazolók árvák, de elődeik nevét és nemesi jogait megtartották.³⁵

– Rácz Márton, István és János. Bemutatták Borsod vármegye hiteles bizonyáglevelét a II. Ferdinánd király által Prágában 1627. december 26-án kiadott és Borsod vármegyében Aszaló mezővárosban 1629. március 28-án kihirdetett armálist. Kapta Rácz János és felesége Thot Anna, fiai, Márton és György, lányai, Erzsébet és Anna, testvérei, Rácz Pál és felesége Barta Anna, valamint Rácz András és felesége Keczen Dorottya, e mellett öccse Rácz István, felesége Kura Anna, nemkülönben rokona Bende István, fia János. Nevüket és nemesi jogaikat folyamatosan használják, semmi nehézség.³⁶

Radostyán

– Kóss Márton, István, János, Gergely és másik István. Bemutatták a [II.] Mátyás király által Prágában 1617. szeptember 21-én kiadott és Zemplén vármegyében, Zemplén mezővárosban 1620. május 20-án kihirdetett armálist. Kapta Koss Pál, általa felesége Pap Ilona, fiai, Ambrus és István, valamint ennek fia János. Nevüket és nemesi jogaikat megtartották, elismerték.³⁷

– Lászlófalvai Soós Márton, János, Gergely és István. Bemutatták a II. Ferdinánd király által Bécsben 1635. január 5-én kiadott és Borsod vármegyében, Szendrő mezővárosban 1669. augusztus 3-án kihirdetett armálist. Kapta Lászlófalvai Soós Márton és fia Péter. Nehézséget jelentett, hogy csak sokára történt meg a kihirdetés, de ez abból adódott, hogy a földesúrtól csak 1669-ben kaptak manumissziós levelet, melyet eredetiben bemutatnak. Ezt ugyancsak nehezményezték, mivel a kiadás dátuma 1669. augusztus 17-e volt, de elfogadták.³⁸

– Zobonya András, Miklós, István és Péter. Bemutatták a II. Ferdinánd király által Bécsben 1628. október 5-én kiadott, és Sáros vármegyében, Eperjes szabad királyi városban 1629. július 4-én kihirdetett armálist. Kapta Zobonya János, általa Zobonya Tamás, Miklós, Gergely, György, valamint Király János és Péter.³⁹ A nemesi jogokkal folyamatosan élnek.

Sajónémeti

– Boros András, Mátyás, János és az idősebb János. Bemutatták a II. Ferdinánd király által Bécsben, 1636. május 18-án adományozott és Gömör vármegyében, Pelsőcön 1636.

szeptember 15-én kihirdetett armálist. Kapta Boros Simon, vele fiai, András, Péter, Mátyás és Gergely, valamint Szűk János, továbbá László Jakab és testvére Mihály.⁴⁰ Semmi kétség, a sajátjukban laknak.

– Farkas János, Gergely, István, Márton és Péter, valamint Péter és fia Ferenc és egy másik Ferenc, továbbá György. Bemutatták a III. Ferdinánd király által Ebersdorf várában 1651. október 8-án adományozott és Borsod vármegyében Szendrő mezővárosban 1652. május 31-én kihirdetett armálist. Kapta Farkas János és felesége Anna, fia István, testvérei, Márton, Gergely, Péter, Albert és István. Az igazolók közül néhányan szerepelnek az armálisban. Semmi kétség, valamint a sajátjukban laknak.⁴¹

– Farkas Márton, István és János, a fiaikkal, Balázssal és Gergellyel. Bemutatták a III. Ferdinánd király által Ebersdorfbán 1651. október 7-én kiadott és Borsod vármegyében Ónod mezővárosban 1655. december 15-én kihirdetett armálist. Kapta Farkas Lukács, vele fiai, István és Jakab, nemkülönben Farkas Balázs a feleségével Katalinnal, valamint fiai, Mátyás és Bálint, továbbá Farkas András a feleségével Dorottyával, valamint fiai, András és Gergely, e mellett testvére János és Pál. Jó családból valók, a sajátjukban laknak, semmi kétség. A most élők közül néhányan az armálisban is szerepelnek.

– Tuza Péter, János, Gergely, György, Mátyás, másik Gergely és Mátyás. Bemutatták Borsod vármegye bizonyáglevelét, amely a II. Mátyás király által Bécsben, 1610. május 14-én kiadott nemeslevél kihirdetéséről szól. Kapta Tuza Gergely és fiai, Bálint, Gergely, Miklós és Péter, nemkülönben lányai, Ilona, Katalin, Zsófia és Anna. Semmi kétség, valamint a sajátjukban laknak.⁴²

Szentpéter mezőváros

– Aranyas János. Bemutatta [I.] Lipót király Bécsben 1666. január 15-én kiadott és Borsod vármegye törvényszékén 1667. [43] 11-én publikált armálist, melyet Takács Miklósnak továbbá Aranyas Ádámnak, Gergelynek, Istvánnak, nemkülönben Tóth Gergelynek és testvéreinek Györgynek, és ennek apjának, Istvánnak adományozott. Elfogadták.

– Atya István és János. Bemutatták a III. Ferdinánd király által Bécsben, 1639. március 19-én kiadott, és Gömör

35 CSOMA 1897, 663.

36 MNL BAZML IV-501/a. 4. kötet, 830, BOROVSZKY 1909, 212.

37 CSOMA 1897, 356.

38 MNL BAZML IV-501/a. 8. kötet, 364, BOROVSZKY 1909, 230.

39 CSOMA 1897, 569–570; SIEBMACHER'S 1893, Szobonya II. v. Nagycseb

40 Nagy Ivánnál és Forgónál az utolsó három adományozott helyett Szűk Jakab és László Mihály szerepelnek. Nagy 1858, II. 191, FORGON 1909, I. 140.

41 MNL BAZML IV-501/a. 7. kötet, 39, BOROVSZKY 1909, 225.

42 A vármegyei jegyzőkönyv bejegyzése szerint a publikáció 1619. május 16-án történt Borsod vármegye pecsételő székén Edeleny faluban. MNL BAZML IV-501/a. 4. kötet, 336, BOROVSZKY 1909, 206.

43 A hónap neve tollban maradt.

vármegyében 1658. május 21-én kihirdetett armálisát. Ennek ellentmondott I. Rákóczi Ferenc és lánya Rákóczi Julianna Borbála, akik Szentpéter mezővárosban voltak ezek földesurai. 1699. november 30-án és december 31-én adták ki a mondott földesurak a manumissziós levelet. Az armalist Tomori István és testvére Tamás, Csoma János, Fodor István, Árva István és Vincze Péter nyerte. Leszármazásukat tanúsították az adományosokhoz. A felszabadítás és az armális „nagy összegbe”, 800 forintba került.

– Cseh Mihály és István. Bemutatták az [I.] Lipót király által Pozsony várában 1662. május 25-én kiadott armalist, melyet Abaujvár vármegyében Gönc mezővárosban 1662. december 18-án hirdettek ki. Kapta Cseh Jakab. Tanúvalomásokkal tanúsította leszármazását, és nevét megtartotta.

– Csorba Mihály, János és Gergely. Bemutatták a II. Ferdinánd király által Sopronban 1635. [44] 7-én kiadott, és Nógrád vármegyében 1635. július 23-án kihirdetett armalist. Kapta Csorba Mihály és testvére Gergely, fiai, János és István. Nógrád vármegye hiteles biznyságlevelével tanúsították a nemesi előjogok használatát.

– Deák János, Gergely és István. Bemutatták a II. Ferdinánd király által 1634. július 27-én kiadott armalist, melyet nem publikáltak, nincs meghatározva a helye és az ideje, ezért nem tudták elfogadni.

– Dubecz János és István. Bemutatták II. Ferdinánd király 1633. február 26-án Bécsben kelt és 1633. augusztus 5-én Borsod vármegye közgyűlésén, Ónod mezővárosában kihirdetett armálisát. Kapta Dubecz Kristóf és testvérei, János, István, Mátyás és Márton. Dubecz Jánostól való származásukat elismerték.⁴⁵

– Elek István és fia István, nemkülönben Elek József Miskolcra. Bemutatták Torna vármegye hiteles biznyságlevelét, amely az 1630. június 25-én⁴⁶ Torna mezővárosban megtartott törvényszéken kelt.⁴⁷ Ebben tanúsítják a nemesi jogaik folyamatos használatát, de eddig leszármazásukat nem tudták levezetni, most pedig osztályos és egyéb iratokkal elégségesen tanúsították leszármazásukat.⁴⁸

– Farkas Mihály a fiával Istvánnal, és az is a fiával Jánossal, valamint Farkas Mihály mindannyian Szentpéterről. Bemutatták Borsod vármegye 1715. augusztus 2-án Miskolcon kiadott biznyságlevelét. E szerint az I. Lipót király által kiadott armalist 1660. május 31-én hirdették ki. Kapta Anga István, általa fia Márton, testvére János, továbbá Boros Péter és István, nemkülönben Farkas Mihály és testvére Nagy Ferenc. Leszármazásukat tanúsították, elfogadták.⁴⁹

– Fazekas András a fiával Jánossal Szentpéterről. Ruszói Erdélyi István alázatos kérelmére, neki és feleségének Fazekas Orsolyának és szüleinek, Fazekas Andrásnak, és feleségének Annának, valamint sógorainak, jászberényi Tökmér Pálnak és Gergelynek, s ennek fiának, Boldizsárnak címeres levelet adományoztak.⁵⁰ Emberi tanúbiznysággal tanúsították a leszármazásukat Fazekas Andrásról. Jogainak használatában megtartották.

– Fazekas István bemutatta II. Rudolf király 1593. március 1-jén Prága várában kiadott armálisát, amelyet Borsod vármegye nemesi közgyűlésén 1593. november 15-én hirdettek ki. Az adományosok miskolci Fazekas István és felesége Bogárdi Dorottya, fiaik, Péter és István, lányaik, Katalin és Anna, valamint felesége anyja Bajuszos Dorottya. Emberi tanúbiznysággal bizonyította, hogy az apja Fazekas Mihály volt, aki a nemesi előjogokkal élt, és azokat használta.⁵¹

– Gadóczy András. Ferdinánd király a Horváth család részére adományozott nemeslevelet, melyet Torna vármegyében hirdettek ki. Vizsgálattal kell tanúsítani a kapcsolatot a Horváth családdal. Telke volt Gadóc faluban. Genealógiáját levezette az adományosokhoz. A későbbi vizsgálatok során Horváth másként Gadóczy András, István és Mihály szerepeltek.⁵²

– Gál másként Molnár Márton. Bemutatták Borsod vármegye biznyságlevelét a nemeslevél kihirdetéséről, melyet III. Ferdinánd király Bécsben, 1651. január 11-én adományozott, és amelyet Borsod vármegye Aszaló mezővárosában 1652. május 8-án hirdettek ki. Kapta Molnár Márton és testvére

44 A hónap neve tollban maradt.

45 MNL BAZML IV-501/a. 5. kötet, 125, BOROVSZKY 1909, 218.

46 A jegyzőkönyvben szereplő datálásból nem derül ki, hogy Szent János születésének vagy mártíromságának ünnepéhez viszonyítanak.

47 Czobor Alfréd szerint az adományozás 1630. május 8-án történt, a kihirdetés pedig 1630. április 10-én(?). Az adományozottak teljes listája: Sándor Péter, felesége Szabó Borbála, atyja Andás, testvérei: András, György és Zsuzsanna, valamint unokatestvére Elek István (CZOBOR 1913, I/3. 223).

48 A család más alkalommal is igazolt: Elek István bemutatta Torna vármegye hiteles [biznyságlevelét], melyet annak szedriája 1630. június 25-én [A jegyzőkönyv a dátum leírása során nem említi, hogy Keresztelő Szent János születésének vagy kivég-

zésének ünnepnapján történt-e a biznyságlevél kiadása, így a másik dátum 1630. szeptember 3-a lehet.] adott ki, e szerint a kihirdetés 1630. április 10-én történt. [Ellentmondás van az adományozás és a kihirdetés dátuma között.]. Ebben igazolják Elek István igaz és kétségtelen nemességét, valamint a leszármazását is tanúsítják.

49 Kempelen tévesen írja, hogy az eredeti címeres levél Borsod vármegye levéltárában van!

50 A vizsgálati jegyzőkönyvben az ő neve nem szerepel (SZENT-IMREI 1900, 263).

51 KEMPELEN 1911–1932, Fazekas család; SIEBMACHER'S 1893, Fazekas I. v. Miskolcz.

52 MNL BAZML IV-501/a. 41. kötet.

András, valamint Thot János.⁵³ Férfiak tanúbizonyosságával igazolta leszármazását az adományosokhoz. Elfogadták.

– Horkai János és István, valamint szintén János Szentpéterről, Horkai György Nyárádról. Közhitelű személyek tanúvallomásaival elégségesen tanúsították, hogy a Horkai nemzetségből valók, mely adományos a Gömör vármegyei Zádorfalván, ahol jelenleg is bírnak. Elfogadták.

– Marusy másként Mészáros István. Bemutatta a III. Ferdinánd király által Pozsony várában 1655. május 4-én kiadott armálist, melyet Borsod vármegyében, Szendrő mezővárosban 1655. október 6-án hirdettek ki. Kapta Marusy István és felesége Szabó Ilona, nemkülönben lányuk Katalin. Emberi tanúbizonyossággal tanúsították leszármazásukat az adományoshoz.⁵⁴

– Nagytályay János és Gáspár. Bemutatták a II. Ferdinánd király által Bécsben, 1634. [július] 2-án kiadott, és Torna vármegyében 1634. augusztus 2⁵⁵-án kihirdetett armálist. Kapta Nagytályay András és felesége Ilona, fia István, lánya Anna, Miklós, Tamás és István. Vizsgálatokkal elégségesen tanúsították a leszármazásukat.⁵⁶

– Nagytamás István, másik István, Nagyfóris Ferenc, másik Nagytamás István, és Mihály. Bemutatták Gömör vármegye hiteles vizsgálatait, mely szerint a Nagy család kétségtelen nemes, valamint a Gömör vármegyei Otrókocs faluban királyi adománnyal bírnak. Elfogadták.

– Pető Márton és testvére György. Bemutatták Borsod vármegye bizonyáglevelét az 1647-es publikációról. Ezt III. Ferdinánd király Bécsben 1643. augusztus 22-én, kéri Pető Mátyás és testvére Gergely részére adta ki. A nemesi jogok folyamatos használatában vannak.⁵⁷

– Rosnyay István.⁵⁸

– Sólyom András és fiai, Miklós, István és János Szentpéterről. Bemutatták a [II.] Mátyás király által Bécsben 1618. április 2-án kiadott és Borsod vármegyében 1620. március 30-án kihirdetett armálist. Kapta Vaskó János, általa fiai, György⁵⁹ és Márton, testvérei, Mihály és János, továbbá

Sólyom András. Leszármazását emberi tanúbizonyossággal és keresetlevelekkel bizonyította az armálisban szereplőkhöz. Elfogadták.

– Soos⁶⁰ György és Péter bemutatta III. Ferdinánd király 1656. június 20-án Pozsonyban kiadott armálisát, amelyet Borsod vármegye Miskolc mezővárosában megtartott részgyűlésen hirdettek ki 1658. szeptember 16-án. Kapta Sinkó Mátyás a fiával Jánossal, és testvérei, Miklós, János, és Nagy György, valamint János és Péter, e mellett Skopecz György, Soos György, Olasz István. Az igazolók az adományos Soos György természetes fiai. Elfogadták.⁶¹

– Sóry István és fiai, György, Gábor, Zsigmond, István. Nemességük tiszta és régi eredetű, családjukból táblabíró is kikerült. Örökjogon bírják a Gömör vármegyei Zsór falut, valamint e vármegyében tisztségeket is betöltöttek. Semmi kétség.⁶²

– Suba másként Hercsik György. Bemutatta a III. Ferdinánd király által Bécsben 1637. május 13-án kiadott és Torna vármegyében, 1638. március 24-én kihirdetett armálist. Kapta Hercsik Gergely, felesége Borbála, lányai, Erzsébet, Judit, Borbála. Férfiak tanúbizonyosságával dokumentálta leszármazását és a nemesi jogok folyamatos használatát, ezzel azt is tanúsította, hogy a Suba vezetéknev a mostohaapja elődei által lett belefestve az armálisba.

– Sulyok István. Bemutatta a III. Ferdinánd király által 1654-ben kiadott és 1657-ben publikált armálist. Emberi tanúbizonyossággal elégségesen tanúsította a leszármazást az adományos Istvánhoz, valamint hogy az az ő apja volt, ezt a tanúk életkorából adódóan elfogadták.⁶³

– Ujj Péter. Bemutatta II. Ferdinánd király 1635. augusztus 31-én Orth⁶⁴ várában kiadott armálisát, amelyet Torna vármegye közgyűlésén 1635. december 12-én hirdettek ki. Ezt Ujj Tamás, [felesége] Balog Ilona, fia Mátyás és testvérei Ujj Péter és Pál kapta. 1649. június 11-én Miskolc mezővárosban a két korábbi földesúr, Szentpétery Miklós és István ellentmondtak. Ez pedig bemutatta a manumissziót, így semmi gyanú.

53 A kihirdetés pontos dátuma a vármegyei jegyzőkönyv bejegyzéséből derül ki. E szerint Molnár András felesége Anna. MNL BAZML IV-501/a. 7. kötet, 37, BOROVSZKY 1909, 225.

54 MNL BAZML IV-501/a. 7. kötet, 263, BOROVSZKY 1909, 228, SIEBMACHER'S 1893, Marussi II.

55 Kempelen szerint a kihirdetés 8-án történt.

56 Czobor Alfréd szerint a fő címerszerző felesége Kotor Ilona, másik lánya Erzsébet, a felsorolt férfiak pedig a testvérei. Mellettük szerepelnek a címeres levélben Danffy András és Benedek (CZOBOR 1910, I/3. 220).

57 A kihirdetés helye Ónod mezőváros. Borovszky kihagyta a testvér nevét. MNL BAZML IV-501/a. 6. kötet, 533, BOROVSZKY 1909, 222.

58 Adatok nélkül, a bejegyzést későbbre halasztották.

59 Borovszkynál Gergely. BOROVSZKY 1909, 208, MNL BAZML 3. kötet, 347.

60 Eredetileg Szócs alakban szerepelt, amit utóbb javítottak át. 61 Borovszky a Péter keresztnévet tévesen „Parvus” (Kis) vezetéknevének értelmezte. BOROVSZKY 1909, 229, MNL BAZML IV-501/a. 7. kötet, 425.

62 Egy szentpéteri igazolás után következik, ezért feltételezzük, hogy a Sóry család is Szentpéteren élt.

63 Az armálist Kazay Lukács és testvérei, István, Péter és Bálint, emellett Sulyok János és István valamint Palóczy András, Kovács Mihály és István kapták. 1654. október 14-én. Kihirdették Borsod vármegyében, Ónod végvárában 1657. június 1-én. MNL BAZML IV-501/a. 7. kötet, 360, BOROVSZKY 1909, 227.

64 Ort várkastély Ausztriában. A Siebmacher szerint a kihirdetés Prágában történt (SIEBMACHER'S 1893, Uj I).

– Varga másként Poghány István Szentpéterről. Bemutatta II. Ferdinánd király Bécsben 1636. április 11-én kiadott, Szabolcs vármegyében 1636. július 13-án kihirdetett armálisát. Kapták Poghány András és anyja Csontó Margit, valamint [...] Mihály, János és György. Emberi tanúbizonyossággal tanúsította Poghány Andrásal való rokonságát. Elfogadták.⁶⁵

– Zabari János. Bemutatta a II. Ferdinánd király által Prága várában, 1628. április 10-én kiadott, és Borsod vármegye közgyűlésén, Szendrő mezővárosban 1628. november 18-án kihirdetett armálisát. Kapta Beke Albert, általa Pálfi Jakab és Márton, nemkülönb Zabari János és Mihály, utóbbi mellék címerszerzők egy anyától származó mostohatestvérek voltak. Jogaikat, azok használatát, és nevüket mindig megőrizték.⁶⁶

– Zabary Péter és fia János. Bemutatták a III. Ferdinánd király által Bécsben 1638. június 28-án kiadott és Nógrád vármegyében 1638. augusztus 23-án publikált armálisát. Kapta Szabary Bálint és felesége Thot Zsófia, fiai: Mihály, Péter és István. Levelekkel, okmányokkal és férfiak bizonyosságával tanúsították leszármazásukat és nemességük folyamatosságát.

Tapolcsány

– Kovács György, Boldizsár, Gergely és Péter, nemkülönb Vas Tamás a fiával Benedekkel és Vas István. Bemutatták Borsod vármegye hiteles bizonyosságlevelét az [I.] Lipót király által Bécsben 1664. december 2-án kiadott armális kihirdetéséről. Kapta Kovács Gergely és [felesége] Bartók Erzsébet, fiaik, Mátyás, István és György, testvérei, Gergely, Péter és Mátyás, nemkülönb mostohafiai, Bakó Márton és György, valamint Vasas Tamás és Benedek. A sajátjukban laknak, semmi kétség.⁶⁷

Vadna

– Márton Gergely, István, János, György és Péter. Bemutatták az [I.] Lipót király által Bécsben 1693. június 6-án kiadott és Borsod vármegyében 1693. július 14-én kihirdetett armálisát. Kapta Márton Péter és felesége Kolcsár Erzsébet, testvére Miklós, felesége Szobonya Erzsébet, valamint fiaik és lányaik, Gergely, István, János, Zsuzsanna és Ilona.⁶⁸ Semmi kétség.

65 Az eredeti, Borsod megye levéltárában található armális szerint a három férfi vezetéknevének első fele a pergamen sérülése miatt hiányzik, de elképzelhető, hogy [Cson]tos név volt odaírva, amelyet minden valószínűség szerint Tot-ra javítottak. Rajtuk kívül szerepel még Lánzos Barnabás neve is az armálisban. A kihirdetés pedig Gyulaháza faluban történt 1637. június 13-án.

66 MNL BAZML IV-501/a. 4. kötet, 821, BOROVSZKY 1909, 214, CSOMA 1897, 645.

67 MNL BAZML IV-501/a. 10. kötet, 31, BOROVSZKY 1909, 235.

68 A vármegyei jegyzőkönyv bejegyzésében Márton Miklós gyerekei nem szerepelnek. Borovszky viszont Márton Miklós vezetéknevét keresztnévnek értelmezte. MNL BAZML IV-

Velezd

– Balás másként Nagy János és Mihály bemutatták III. Ferdinánd király 1640-ben Balás másként Nagy György és vele együtt fiai, István, Mihály, János, Péter és András részére kiadott armálisát, amelyet nem hirdettek ki, ezért bemutatták 1638-ból a felszabadító levelüket és az ajánlásukat, melyet György és fia Ferenc kapott. A manumissziós levélben Ferenc fia ugyan szerepel, de az armálisban lévő fiai között nem található. A vármegye közgyűléséhez utasított.

– Berencs Tamás, András és János, továbbá Lapos József. Leánynegyedről szóló dokumentumokat mutattak be. Hivatkoztak a vármegyei jegyzőkönyvekre, melyekben a Berencs és a Lapos család is szerepel, melyekből szolgabíró is kikerült. Jelenleg is bírnak Járdánháza faluban.

– Bukó Bálint, Mihály, Pál, Ferenc, Zsigmond, másik Pál, István, András, másik Mihály és István. Bemutatták Gömör vármegye bizonyosságlevelét, amely Pelsőc mezővárosban 1651. október 3-án kelt. E szerint armálisukat II. Mátyás király Pozsony várában 1608. december 2-án adományozta.

– Dienes István, Mihály és János. Bemutatták a II. Ferdinánd király által Bécsben 1625. január 9-én kiadott és Borsod vármegyében Aszaló mezővárosban 1625. március 22-én publikált armálisát. Kapta Dienes Péter, általa fia Jakab, és ennek fia István. Leszármazásukat tanúvallomásokkal igazolták az adományosokhoz.⁶⁹

– Nagy János és Mihály. Bemutatták a III. Ferdinánd király által Bécsben 1640. április 2-án Nagy másként Balázs György és fiai, István, János, Péter és András részére kiadott és nem kihirdetett armálisát. Emellett elővezették felszabadító levelüket, amely 1638-ban kelt. Ebben a korábbi földesúr inárcsi Nagy András, Nagy másként Balázs Györgyöt és feleségét, valamint fiát, Ferencet 500 tallérért felszabadította.

– Uj Péter. Bemutatta [I.] Lipót király 1662-ben Balás Mihály és felesége Uj Orsolya, és fiai, István és Péter, nemkülönb Uj Balázs feleségével Balázs Ilonával, fiaik, Péter, András, lányaik, Orsolya és Anna, valamint Uj Péter és felesége Szer Dorottya, nemkülönb lányai, Zsófia és Dorottya részére kiadott armálisát, amely kihirdetve nem volt. Szemere Zsigmond földesúr felszabadító levelét 1663-ból(?) bemutatták.⁷⁰

501/a. 12. kötet, 485, BOROVSZKY 1909, 239.

69 MNL BAZML IV-501/a. 4. kötet, 636, BOROVSZKY 1909, 209.

70 A család kissé eltérő névalakokban másodszor is igazolt: Ujj Péter. Bemutatta az [I.] Lipót király által Pozsonyban 1662. június 21-én kiadott, de nem kihirdetett armálisát. Kapta: Balás Mihály és felesége Ujj Orsolya, és fiai: István és Péter, nemkülönb sógora Ujj Balázs és felesége Balás Ilona, fiai: Péter és András, valamint lányai: Orsolya és Anna, továbbá másik sógora Ujj Péter és felesége Ser Dorottya, nemkülönb lányai: Zsófia és Dorottya. A felszabadító levelet 1663-ban tekintetes Szemere

Visnyó

– Molnár András és fia András, István, másik István, György, Márton, szintén István, Benedek, Mihály, Gergely, Miklós, ugyancsak István, Gáspár, András. Bemutatták az [I.] Lipót király által Pozsonyban 1662. június 24-én kiadott és Borsod vármegyében 1662. szeptember 15-én kihirdetett armálist. Kapta Molnár Benedek, felesége Czorek Anna, fiai, Gergely és János, lányai, Ilona, Dorottya és Erzsébet, nemkülönben első testvére Molnár Gergely és felesége Szabó Katalin, fiai, István, Márton és Albert, második testvére Molnár János és felesége Fónagy Ilona, fiai, Péter, András, György és Mihály, lányai, Zsuzsanna és Judit, harmadik testvére Molnár Mihály és felesége Vajda Zsófia, fia Mihály, nemkülönben rokona Csőr Gergely. Ezek körül semmi kétség, az adományosok közül többen jelenleg is élnek, és a sajátjukban laknak.⁷¹

PÓTLÁS A MISKOLCI, ÓNODI ÉS SZENDRŐI JÁRÁSOKHOZ

Alacska⁷²

– Nagy másként Thot János és fiai: Mihály, János és István. Bemutatták II. Mátyás király 1613. április 6-án Pozsonyban kiadott és 1613. április 29-én⁷³ Abaújvár vármegyében Gönc mezővárosban kihirdetett armálisát. Kapta Kaatha János és Thot Pál. Hiteles tanúvallomásokkal elégségesen bizonyították a leszármazást, de a Nagy nevet jogtalanul vették fel. A nemesi előjogokat használják, elfogadták.

– Nagy Mátyás a fiaival Gáspárral és Mátyás, István a fiaival: Györggyel és Istvánnal, Márton a fiaival, Pállal és Mártonnal, György a fiával Jánossal, és István a fiaival, Istvánnal és Alberttal. Tanúvallomásokkal igazolták a leszármazásukat az adományosoktól, valamint, hogy már az elődeik is a Soltész másként Nagy vezetéknevet használták.⁷⁴

– Varga másként Kiss János a fiaival, Istvánnal és Jánossal. Bemutatták Borsod vármegye 1658. május 9-én Szendrőben kelt bizonyáglevelét, amely a III. Ferdinánd király által Bécsben, 1656. augusztus 17-én kiadott armális

kihirdetéséről szól. Kapta Kis Miklós általa fiai, Miklós, Márton és János, továbbá Miklós fia Miklós, valamint Ficzor János fiai, István és András. Emberi tanúbizonyossággal tanúsította, hogy mestersége után vette fel a Varga nevet, továbbá leszármazását az adományos Miklóshoz. A nemesi jogok folyamatos használatában van, elfogadták.⁷⁵

Bogács

– Kozma János Bogácsról. Bemutatta a Losonc mezővárosban 1726. augusztus 29-én kiadott hiteles bizonyáglevelét. Az a vármegye elismerte Kozma János igaz és kétségtelen nemességét, ez alapján Borsodban is elfogadták.

Csát

– Mester István, Jakabb János, Szabó Gergely, Szabó István, Hombordi János. Hivatkoztak az [I.] Lipót király által Csát mezőváros közösségének kiadott és 1712. július 1-jén megújított kiváltságra, hogy a mondott megállapodásban név szerint meg vannak említve és a sajátjukban laknak, valamint a nemesi jogok is kiterjednek rájuk. A további döntés céljából fel kell terjeszteni a Helytartótanácsnak.⁷⁶

– Nagy másként Kovács István. Bemutatta a [II.] Ferdinánd király által 1636-ban kiadott és Borsod vármegyében publikált armálist.

Diósgyőr

– Kálmán István Diósgyőrből, Gáspár és fia Péter Mindszentről. Két rendbeli esküvel megerősített tanúvallatással – a szolgabíró és az esküdtek közhitelű megerősítésével – bizonyították leszármazásukat a Zemplén vármegyében élő igaz és kétségtelen nemes családtól. Elfogadták.

Ecseg

– Kazai Mihály Ecsegről. Bemutatta II. Ferdinánd király Bécsben 1635. április 4-én kiadott és Zemplén vármegyében, Zemplén mezővárosban 1635. június 6-án kihirdetett armálisát. Kapták Kazai Mihály és testvérei János, György és István, nemkülönben anyai ágon való unokatestvérei, Bereczko Miklós, György és Márton. Tanúvallomásokkal tanúsították Zemplén vármegyei lakásukat, és leszármazásukat az adományosokhoz.

Emőd

– Kis István és vele fiai, János, István, Mihály és Péter Emődről. Bemutatták az Abaújvár vármegye által hitelesí-

Zsigmond földesúr adta ki, Ujj Péter és Balázs részére, melyről a járszói konvent adott ki hiteles másolatot. Forgon szerint is a család 1662. június 21-én kapta armálisát (FORGON 1909, I. 66).

71 A vármegyei jegyzőkönyv bejegyzése szerint a főadományos nevének vezetékneve Csőrík. Borovszky szerint Csőr Gergely és neje is adományos, utóbbi azonban csak félreolvasás. MNL BAZML IV-501/a. 7. kötet, 706.; BOROVSKY 1909: 234.

72 Feltételezhetően alacskaiaiak az itt következő családok, mert mindhárom itt szereplő család egy valóban alacska származású család után következett a jegyzőkönyvben.

73 A kihirdetés dátuma Forgon szerint 1614. FORGON 1909: II. 319.

74 A család egy másik ága a Miskolci járásban Csáton igazolt. Az armális adatait lásd ott!

75 Borovszky és a vármegyei jegyzőkönyv szerint a mellékcímerverszerző neve Fuczur. Illetve, Borovszky pontatlanul írta le a Ficzor család kapcsolatait. BOROVSKY 1909: 229., MNL BAZML IV-501/a. 7. kötet, 357.

76 Lásd még a Miskolci járásban a Csátnál található Szabó családnál!

tett megelőző vizsgálatot, melyből látszik, hogy Kis István személyesen kapott armálist [I.] Lipót királytól. Elfogadták.

– Nagy István. Bemutatta a II. Ferdinánd király által Bécsben 1635-ben kiadott armálist, és kiegészítésként Zemplén vármegye bizonyáglevelét az 1635. évi publikációról. Kapta Nagy Mihály. Továbbá négy tanú vallomásaival igazolta leszármazását az adományostól. Elfogadták.

Igrici

– Horváth András Igriciből. Bemutatta a III. Ferdinánd király által [...] november [...] 77 kiadott armálisát. Kapta Oláh István és neje Török Ilona, fiai, István és János, testvére János, valamint Varga Lőrinc és János, ennek fiai Márton és János a fiaival Istvánnal és Jánossal, Atya Benedek a fiával Istvánnal, végül Sebessy András és másik András és Horváth György.⁷⁸ A vármegyei jegyzőkönyvekben található bizonyáglevelével magában foglalja a kihirdetést.

Kistokaj

– Pásti György és Márton. Hiteles tanúvallomásokkal elégségesen igazolták, hogy a kétségtelen nemesnek elismert Pásti családból származnak. Elfogadták. Az armális Pásti Mihálynál van Miskolcon.⁷⁹

– Ráczkövi másként Ötvös István. Bemutatta Pest-Pilis-Solt és Fejér vármegyék bizonyáglevelét az armális kihirdetéséről, melyet Ötvös Ferenc kapott. Továbbá a táblabíró urak előadták, hogy az igazoló az Ötvös családból származik, a Ráczkövi nevet pedig lakóhelyéről vette fel. Elfogadták.

Keresztes

– Hanko Márton Keresztesről. Bemutatta II. Ferdinánd király Bécsben 1632. október 5-én kiadott és Torna vármegyében Torna mezővárosában 1633. május 25-én kihirdetett armálisát. Kapta Hanko István és felesége Tejfeles Katalin, nemkülönbön fiai, Márton, István és Péter, valamint testvérei,

Hankó Gergely és György. Tanúvallomásokkal tanúsította a nevét, és hogy ő maga szerepel az armálisban. Elfogadták.

– Szilágyi másként Takács Ferenc Keresztesről. Bemutatta [I.] Lipót király Bécsben 1670. január 20-án kiadott és Borsod vármegyében Ecseg faluban 1670. július 11-én kihirdetett armálisát. Kapta Vincze Gergely és felesége Veres Erzsébet, fiai, István és Mihály, nemkülönbön sógora Szilágyi István. Tanúvallomásokkal vezették le genealógiájukat az adományosoktól.

Keszi

– Cser István. Bemutatta [I.] Lipót király 1670-ben Cser Mihály és fiai Péter és János, valamint testvére Cser Balázs és fia György⁸⁰ részére kiadott armálisát, amelyet Borsod vármegyében 1670-ben hirdettek ki. Elfogadták.⁸¹

Kövesd

– Nemes János hiteles káptalani iratokkal Hont vármegye alispánjának és esküdteinek bizonyáglevelét mutatta be, miszerint a Hont vármegyében élő Nemes család az armalisták sorába tartozik, és ott birtokokkal rendelkezik.

Ládháza

– Barta másként Vendig István a fiaival, Istvánnal, Györgygyel és Mátyással. Bemutatták II. Ferdinánd király Bécsben 1631. december 6-án kiadott, Borsod vármegyében Aszaló mezővárosban 1631. szeptember 3-án kihirdetett armálisát. Kapta Bartha másként Bonta Mátyás és felesége Máthé Katalin, testvérei, János és Péter, nemkülönbön Vendégh Lukács. Emberi tanúbizonyággal igazolták az adományostól, Bartha Mátyástól való leszármazásukat. Elfogadták.⁸²

Mindszent

– Koczök András és testvére István, és unokatestvére István Mindszentről. Bemutatták Nógrád vármegye bizonyáglevelét arról, hogy armálisuk publikációja 1637. május 25-én⁸³ történt Losonc mezővárosban, amelyet II. Ferdinánd király Bécsben 1636. március 8-án adott ki. Kapta Szőledi András és testvére Koczök János, fiai Miklós, György, István, Lőrinc, nemkülönbön másik István és Márton, valamint unokája

77 Olvashatatlan és az eredeti szövegben is kipontozott kiadási hely és dátum, amely a közgyűlési jegyzőkönyv szerint Bécs 1656. november 20. MNL BAZML IV-501/a. 7. köt. 359.

78 A vizsgálaton bemutatott oklevél meglehetősen olvashatatlan lehetett, mert a közgyűlési jegyzőkönyvben jelentős eltérések vannak. Viszont a Borovszky-féle olvasat sem pontos, ezért az adományozottak pontos sorát itt újra közöljük: Oláh István és neje Török Ilona, fiai, István és János, testvére János, valamint Varga Lőrinc és János, ennek fiai Márton és János a fiaival, Istvánnal és Jánossal, Atya Benedek és fiai Márton és János, utóbbi fiai, Atya István és János, nemkülönbön Vargha Lőrincz és János, ennek fia János, végül Verebesi András és Horváth György. MNL BAZML IV-501/a. 7. köt. 359, BOROVSZKY 1909, 229–230.

79 Ugyanazzal az armálissal igazoltak, mint a másik Pásti család. Lásd Miskolci járás, Csát!

80 Borovszky szerint Gergely!

81 A vármegye közgyűlési jegyzőkönyve szerint a fő adományos neje Vincze Katalin, valamint Cser Balázs neje Erzsébet is a nemesség-szerzők között volt. Az adományozás dátuma 1670. január 19. Kihirdették MNL BAZML IV-501/a. 8. köt. 419, BOROVSZKY 1909, 237.

82 MNL BAZML IV-501/a. 5. köt. 101, BOROVSZKY 1909, 217.

83 Kempelelen szerint a kihirdetés dátuma 1637. május 24 (KEMPELEN 1911–1932, Koczogh alias Szőledi). A vizsgálati jegyzőkönyv viszont „feria 2 proxima post Dominicam exaudi” napot, tehát az ünnep utáni másnapot jelöli meg.

Mihály. Emberi tanúbizonyossággal elégségesen igazolták, hogy a címerszerző Lőrinc leszármazottai. Elfogadták.

Megyaszó

– Gönczi Mihály Ecsegről a testvérével Andrással Megyaszóról. Bemutatták III. Ferdinánd király Regensburgban, 1653. augusztus 23-án kiadott és Torna vármegyében ugyanabban az évben, május 7-én kihirdetett armálisát. Kapta Solyom András és vele együtt Gönczy Mihály, István, szintén Mihály és Keresztes Péter. Elfogadták.⁸⁴

Miskolc

– Antal másként Berzy János Miskolcra, valamint Berzy István és Mihály Miskolcra. Bemutatták II. Ferdinánd király Bécsben 1624. július [napi dátum kihúzával] kiadott és 1624. július 4-én Borsod vármegyében kihirdetett armálisát. Kapta Berzy István és János, valamint felesége Borbála, testvére János(?) és lánya Erzsébet, testvére Péter, apja Albert. Elfogadták.

– Végh Pál Miskolcra. Később igazolt.⁸⁵

– Balajti János Miskolcra és Benedek Abaúj vármegyéből Szántóról. Bemutatták a Gömör vármegye által Pelsőcön 1725. február 15-én kiadott iratot, ezzel bizonyítják, hogy ebben a vármegyében régi eredetű királyi adománnyal rendelkeznek. Elfogadták.

– Barta János Miskolcra. Bemutatta III. Ferdinánd király Pozsonyban 1646. október 19-én kiadott és a rákövetkező év július 11-én Ónodban kihirdetett armálisát. Kapta Barta Mihály és fiai Mihály és Márton, valamint⁸⁶ mostohafiai Bodolai István, György és Gáspár. Emberi tanúbizonyossággal igazolták, hogy megtartották és gyakorolják is a nemesi jogokat.

– Bartus István és János Miskolcra. Bemutatták II. Ferdinánd király által Bécsben, 1629. június 1-jén kiadott és Nógrád vármegye közgyűlésén 1629. december 3-án kihirdetett armálisukat. Kapta Bartus Ambrus és felesége Dorottya, valamint testvére Máté. Elfogadták.⁸⁷

– Beke Márton a fiával Istvánnal Miskolcra és Beke Mihály Keresztesről. Bemutatták Torna vármegye Tornán tartott közgyűlésén 1636-ban⁸⁸ kiadott bizonyosságlevelét.

– Botth János idősebb és ifjabb Miskolcra. Bemutatták II.⁸⁹ Mátyás király Prága várában 1615. szeptember 6-án kiadott és Borsod vármegyében Aszalón 1616. február 3-án

kihirdetett armálisát. Kapta Botth Máté és apja Botth Lukács, testvérei, István és Gergely.⁹⁰ Tanúvallomásokkal vezették le genealógiájukat. Elfogadták.

– Csetneki György Miskolcra. Bemutatta Abaújvár vármegye Kassán 1726. október 7-én kelt bizonyosságlevelét, melyben Abaújvár vármegye elégségesen tanúsítja István és az előbb mondott György igaz és kétségtelen nemességét. Elismerték.

– Csizmadia másként Szabó János, Szabó Csizmadia István és Szabó Gáspár. Bemutatták III. Ferdinánd király 1651-ben kelt armálisát, melyet Torna vármegyében hirdettek ki. Kapták Szabó Gáspár és János. Számos esküdttárs és hiteles személy tanúsította nevüket és nemesi előjogaikat, továbbá a Szabó Gáspártól való származást. Semmi kétség, elfogadták.⁹¹

– Farkas János. Bemutatta III. Ferdinánd király 1655-ben kiadott armálisát, amelyet Borsod vármegyében publikáltak. Kapta Farkas István.⁹² Hiteles tanúkkal elégségesen tanúsította, hogy az adományos fia. Elfogadták.

– Fazekas János Miskolcra és fiai, István, János, Mihály és György. Bemutatták [I.] Lipót király Bécsben 1659. április 25-én kiadott és Borsod vármegyében Ónodon 1660. május 21-én kihirdetett armálisát. Kapta Lipczen István és testvérei, György és Jakab, nemkülönben Fazekas István és János, valamint Nagy Mihály. Közhítelű férfiak tanúbizonyosságával bizonyította, hogy ő az adományos Fazekas István fia.⁹³ Elfogadták.

– Fodor Pál és István Miskolcra. Bemutatták II. Ferdinánd király Sopronban 1622. július 8-án kiadott és Borsod vármegyében, Aszalón 1622. szeptember 7-én kihirdetett armálisát. Kapta Fodor Pál és vele együtt András és Gergely. Felmentőlevéllel és a vármegye további bizonyosságleveleivel tanúsították az adományos nagypajuktól való leszármazást. Elfogadták.

90 Borovszky tévesen „Roth”-nak írja a családnevet! BOROVSZKY 1909, 207, MNL BAZML IV-501/a. 4. kötet, 254.

91 Czobor Alfréd szerint Szabó Gáspár és fiai János, István és Márton kaptak armalist. A szerző utal az Almásy Literáti de Almás, másként Bakó István által szerzett címeres levélre, melyet vele együtt felesége, Pap Judit, valamint Szabó Márton(!) és felesége Kovács Erzsébet és fiaik, János, István s Márton kaptak. Kihirdették Torna vármegyében 1609-ben (CZOBOR 1910, 65, 224). A borsodi bejegyzésnek biztosan köze van a Czobor által közöltekhöz, de a fő címerszerző keresztnevében tévedés lehet!

92 Borovszky szerint az adományozás 1655. február 20-án történt és a fő címerszerzőnek nővérei, Erzsébet, Klára és Anna szerepelnek az armálisban. BOROVSZKY 1909, 227, MNL BAZML IV-501/a. 7. kötet, 263.

93 Borovszky tévesen „Lipcsey”-nek írja a fő adományost. BOROVSZKY 1909, 231, CSOMA 1897, 190, MNL BAZML IV-501/a. 7. kötet, 523.

84 Kihirdették: 1654. május 7. (CZOBOR 1910, I. 223.)

85 Ugyanehhez az armálisához kapcsolódóan lásd Miskolci járás, Miskolc!

86 MNL BAZML IV-501/a. 6. kötet, 546, BOROVSZKY 1909, 223.

87 MNL BAZML XV-78. No.: 104. Ez nem eredeti armális, hanem egy 1731-ből származó másolat.

88 Sajnos a pontos dátum az ünnep alapján olvashatatlan.

89 Tévesen III.-nak írva.

– Gombos Pál Miskolcra és testvére István Igriciről. Peres iratokkal nevüket és születésüket bemutatták. Ezen kívül emberi tanúbizonyossággal elégségesen tanúsították a nemesi jogok folyamatos használatát, a bizottság elfogadta.

– Gombos Pál. Bemutatta a járási szolgabíró által Gombos János és Ambrus részére kiadott iratot. Elutasították.

– Gyöngyössi Jó István Miskolcra. Bemutatta Borsod vármegye Ónod mezővárosában tartott közgyűlésén 1633. május 27-én kiadott bizonyáglevelét, miszerint II. Ferdinánd király Bécsben 1633. január 10-én adott a családnak armálist. Kapta Lobostyán⁹⁴ György, és vele együtt testvérei, Gáspár és János, valamint rokona Jó Mihály.

– Hidegh másként Nagy János. Bemutatta Zemplén vármegye Zemplén mezővárosában 1725. november 29-én kiadott hiteles bizonyáglevelét, amelyet Hidegh másként Nagy Mihály, Pál, István és János testvérek kaptak. Ebben vér szerinti testvérnek ismerték el Mihályt, Pált, Istvánt és Jánost, valamint elismerték ezek igaz és kétségtelen nemesiségét. Elfogadták.⁹⁵

– Hubai János Miskolcra. Bemutatta [I.] Lipót király Bécsben 1647⁹⁶. június 27-én kiadott, és Borsod vármegye törvényszékén Szendrő mezővárosban ugyanebben az évben kihirdetett armálisát. Emberi tanúbizonyossággal bizonyította, hogy a címerszerző Gergelytől származik. Elfogadták.

– Kádas András, Mátyás, János és András Miskolcra. Bemutatták II. Mátyás király Bécsben 1609. március 14-én kiadott és a rákövetkező év január 27-én Borsod vármegyében Sajószentpéter mezővárosban megtartott közgyűlésen kihirdetett armálisát. Kapta Kádas Máté és felesége Ilona, fiai, András, János, Mátyás és testvére Imre. Emberi tanúbizonyossággal elégségesen tanúsították a nemesi jogok folyamatos bírást, elfogadták.

– Kecskés Gáspár és István Miskolcra. Bemutatták III. Ferdinánd Regensburgban 1653. december 18-án kiadott és Gömör vármegyében Sajógömör mezővárosban 1654. szeptember 12-én kihirdetett armálisát. Kapta Hajdú István

és testvére Kecskés István és felesége Hajdú Katalin, fia István és lánya Erzsébet, valamint sógora Dobos István. Elégségesen tanúsították leszármazásukat az adományostól, nevüket és nemesi jogaik folyamatos használatát. Elfogadták.

– Mészáros másként Balogh Szócs György és János Miskolcra. Bemutatták II. Ferdinánd király Bécsben 1630. március 6-án kiadott és Szabolcs vármegyében Gombaháza faluban 1631. augusztus 8-án kihirdetett armálisát. Kapta Balogh Mihály, felesége Ilona, fiai, András és György.⁹⁷ Emberi tanúbizonyossággal és Rimaszombat mezőváros hiteles bizonyáglevelével tanúsították a leszármazást az adományostól, elfogadták.

– Munkácsy másként Barkasy János Miskolcra, András Noszvajról, valamint Ferenc, aki Patakon tanul. Tanúvallomásokkal elégségesen bizonyították, hogy armálisuk elveszett, de őseik a nemesi jogok birtokában voltak és azokat használták is, világosan kimutatták. Elődeik a Barkasy családnévvel is éltek. Elfogadták.

– Nagy Mátyás már második alkalommal jelent meg a Deputáció előtt, kinyilvánítva, hogy ő a Nagy család leszármazottja, mivel a Tassy másként Dékány és a Nagy család részére [I.] Lipót német-római császár nemeslevelet adományozott. A Tassy nevet bizonyítani nem tudta, így látható, hogy törvénytelen módon álnév mögött rejtőzködő személy. Nagy Mátyás valós és közvetlen módon nem érte el az armálisban szereplőket, pedig a Tassy másként Dékány nemzetségen keresztül akarta tanúsítani magát. Az iratok Nagy Mátyásnak eredetileg visszaadottak, mivel Heves és Külső-Szolnok vármegyében lett kihirdetve, és a Tassy család ugyanott lakását és birtokát megtartotta.⁹⁸

– Ottves másként Horváth János és Mihály Miskolcra. Bemutatták a Borsod vármegye Szendrő mezővárosában 1649. szeptember 22-én kiadott bizonyáglevelet, mely szerint III. Ferdinánd király Pozsonyban 1649. március 26-án kiadott armálisát kihirdették. Kapta Horváth Mihály és felesége Balog Anna, nemkülönben fiuk Miklós és lányuk Erzsébet.⁹⁹ Elégségesen igazolták, esküvel megerősített tanúvallomásokkal, hogy az Ottves név csak mesterségükből adódott, míg a Horvát név használata folyamatos. Elfogadták.

– Pető Péter Miskolcra. Férfiak tanúbizonyossága elégségesen bizonyította, hogy két tanú látta, négy pedig hallotta,

94 MNL BAZML IV-501/a. 5. kötet, 122, Borovszky szerint a család neve tévesen közölve Sebestyén (BOROVSZKY 1909, 218).

95 Kempelen szerint a család az armálisát 1662-ben kapta, neve pedig Hidegh másként Nagytálya (KEMPELEN 1911–1932, Hidegh–Nagytálya).

96 Az évszám bizonyára elírás lehet, mert I. Lipót csak 1655-től uralkodott. A helyes dátum 1667. július 27., amint az eredeti, Borsod vármegye levéltárában őrzött armálisból kiderül. Eszerint az armálist Hubai Gergely és felesége Csako Dorottya és fiai, András, Márton és Péter, valamint Szabó György és felesége Hubai Anna, fiaik, István, Gergely és lányuk Katalin, nemkülönben Kis Mihály és felesége Bencz Ilona, fiaik Márton, István és Mihály, lányaik, Ilona és Erzsébet. MNL BAZML XV-78. No.: 21. Kempelen a fő címerszerzőt tévesen Györgynek jelölte meg (KEMPELEN 1911–1932, Hubay).

97 Az eredeti armális szerint, mely Borsod vármegye levéltárában van, a címerszerzők Balogh Mihály, felesége Pap Ilona és fiai Balogh András és György. MNL BAZML XV-78. No.: 2. Ezzel szemben a szakirodalom Balogh és Pap családról beszél (MAGYARORSZÁG 1913, Balogh).

98 Orosz Ernő szerint Thassy másként Dékány Mihály, neje Nagy Katalin, fiaik: Ferenc és István, továbbá Nagy György 1677. február 17-én nyert armálist, melyet ugyanazon évben ki is hirdettek (OROSZ 1906, Thassy másk. Dékány).

99 BOROVSZKY 1909, 224.

mikor felolvasták [az armálisát]¹⁰⁰. Rabutin seregjárása során, amikor egy alkalommal betörték Miskolc mezővárosba és felégették azt, akkor az oklevelet, hogy ne legyen szem előtt Bodgál Pálnak adta oda. Elfogadták.

– Idősebb Simon András Miskolcraól és ifjabb Simon András Diósgyőrből, valamint Simon Márton Miskolcraól. Elsőként bemutatták 1650. január 4-én kelt manumissziós levelüket, amelyet földesuraik, Ragályi Ferenc és felesége Bodó Mária adtak ki. Emellett bemutatták az [I.] Lipót király által 1671. július 22-én kiadott és Borsod vármegye Ónod végvárában 1679-ben kihirdetett armálist. Kapta Simon Gergely és fiai György és Gergely, testvérei, Mihály, Péter és András, Mihály fiai, Márton és András, András fiai, István és András, valamint Herczegh János. Nehézséget jelentett, hogy az 1630. évi 30. tc-nek megfelelően a nemeslevelet nem hirdették ki kellő időben. Az előbb mondottak igaz és kétségtelen nemességét elfogadták.¹⁰¹

– Simon István, János, Pál Miskolcraól, másik János Keresztesről, Simon János Tiszakesziből. Bemutatták II. Ferdinánd király Pozsonyban 1630. május 12-én kiadott és Torna vármegye közgyűlésén Tornán 1630. június 5-én publikált armálisát.¹⁰² A Torna vármegye által kiadott bizonyoságlevél tanúsítja armálisukat. A leszármazásukat tanúvallomásokkal vezették le az adományosoktól. Elfogadták.

– Somogyi János és György Miskolc mezővárosból. Bemutatták Szabolcs vármegye hiteles bizonyoságlevélét, amely Gyulaháza faluban 1629. április 27-én kelt, e szerint armálisukat II. Ferdinánd király Bécsben 1628. augusztus 4-én adta ki. Kapta Somogyi Péter és felesége Farkas Anna, fia Somogyi Péter, nemkülönbén sógorai Farkas István és Mihály. A bizonyoságlevél az alispán és négy szolgabíró aláírása erősítette meg. A leszármazást tanúsító tanúvallomásokat a szolgabíró és az esküdt urak adták ki. Elfogadták.

– Szabó más néven Tállyai István Miskolcraól. Bemutatta III. Ferdinánd király Pozsonyban 1638. március 6-án kiadott és Zemplén vármegyében 1638. április 27(?)-én¹⁰³ kihirdetett armálisát. Kapta Tállyai Márton és vele együtt István és Ferenc. Tanúvallomásokkal bizonyították leszármazásukat

az adományosokhoz, és hogy az ősök Tállya mezővárosban lakott. Elfogadták.¹⁰⁴

– Szalárdi István Miskolcraól. Bemutatta Bihar vármegye Bihar mezővárosban 1726. április 9-én kelt bizonyoságlevélét, melyben az eskü után a tanúk elismerték, hogy az igazoló Fodor Pállal együtt Szentjobb mezővárosban adománnyal bírt. Elfogadták.

– Szijártó Mihály, és a néhai András fiai: Sámuel, Mihály, Lőrinc, és János. Emberi tanúbizonyosággal bizonyították, hogy elődjüknek, Szijártó Andrásnak volt armális, de egy alkalommal Miskolcon elégett, és csak töredékei maradtak meg, melyet a tanúk láttak. A nemesi előjogokkal és azok használatával Szijártó András és utódai is éltek, így elfogadták.

– Szöllősy Márton Miskolcraól. Bemutatta Borsod vármegye 1633. november 2-án kiadott bizonyoságlevélét, arról az armálisról, amelyet II. Ferdinánd király Bécsben 1633. június 3-án adott ki. Kapta Miskolczy Gergely és fiai, Mihály és Péter, nemkülönbén testvérei Zeleős János, Mihály és Péter.¹⁰⁵ Tanúsították a nevüket, nemesi előjogaikat, és azok használatát, valamint leszármazásukat. Elfogadták.

– Tekes István és Mihály Miskolcraól. Bemutatták II. Mátyás király Bécsben 1618.¹⁰⁶ április 11-én kiadott és Borsod vármegye pecsételő székén 1619. május 16-án bemutatott armálisát. Kapta Kun István és fiai, György, Márton, Péter, valamint Tekes János.

– Thot Pál, Gergely és István Miskolcraól. Bemutatták II. Ferdinánd király Bécsben 1631. december 12-én kelt oklevelet, melyet Zemplén vármegyében Zemplén mezővárosban 1632. április 27-én hirdettek ki. Kapta Toth Pál, valamint Balázs és János. Emberi tanúbizonyosággal elégségesen igazolták a tanúvallomásokban, hogy az armálisszerző Balázs a nagyapjuk volt. Elfogadták.

– Tokolyi másként Boros István. Bemutatta II. Ferdinánd király 1633-ban Bécsben kiadott armálisát, amelyet ugyanabban az évben Borsod vármegyében hirdettek ki. Kapta Boros Gáspár.¹⁰⁷ Elégségesen bizonyította hiteles tanúkkal, elődeinek Tokoly nevét, melyet azok festő csüllenggel be-

100 Bizonyára armálisukat.

101 MNL BAZML IV-501/a. 9. kötet, 601, MNL BAZML IV-501/a. 6. kötet, 546, BOROVSZKY 1909, 238.

102 Czobor Alfréd szerint ezen a napon Literati Almásy Mihály és Miskolczy Mihály, Lukács, Péter és István kapott címeres levelet, amelynek kihirdetését viszont tévesen 1630. április 10-re teszi! A címeres levél másolta Borsod megye levéltárában található MNL BAZML XV-78. No.: 152. szám alatt. Kempelen szerint a család neve Simon, de a Torna vármegyei kihirdetésekor, mint fent, Literati Almásy néven szerepel (KEMPELEN 1911–1932, Miskolczy-Simon).

103 A kihirdetés napja bizonytalan, mert 37-e van bejegyezve.

104 A kihirdetés helyében eltérően máskor is bizonyított az igazoló: Szabó másként Thalyay István. Bemutatta III. Ferdinánd király 1638-ban Pozsonyban kiadott armálisát, amelyet Abaújvár vármegyében hirdettek ki. Kapták Tállyai Márton és vele együtt István és Ferenc. Elégségesen tanúsította leszármazását.

105 MNL BAZML IV-501/a. 5. kötet, 130, BOROVSZKY 1909, 218.

106 Borovszky szerint a kiadás dátuma 1614. év. Kempelen ezt a dátumot vette át (BOROVSZKY 1909, 207, KEMPELEN 1911–1932, Tekes).

107 Borovszky szerint az adományozás 1633. június 8-án történt és a fő címerszerző mellett annak fia Gáspár és vejei, Szabó István és Kovács Demeter kapták. BOROVSZKY 1909, 218, MNL BAZML IV-501/a. 5. kötet, 126.

lefestettek a nemeslevélbe, ő maga Boros Gáspár örököse, unokája.

Nemesbikk

– Kiss András, István, másik István, Péter, György, Tamás fia János és Tamás. Bemutatták [I.] Lipót király Laxenburg várában 1695. május 27-én kiadott és Borsod vármegyében 1695. október 24-én kihirdetett armálisát. Kapta Kis István és fiai, István, Tamás, Péter és Mihály, testvérei János és András, valamint unokatestvérei Kis András és János. Elfogadták.¹⁰⁸

Ónod

– Sólyom Pál Ónodról. Nevének használatán kívül semmit sem tanúsít. A kihirdetési záradékot leválasztotta arról az armálisáról, melyet még apja egy hordó borért szerzett. Származását törvényes úton bizonyítania kell.

Papi

– Bizony István Papiból. Bemutatta a Szabolcs vármegye törvényszékén Kisvárda mezővárosban 1666. május 14-én kiadott bizonyáglevelét arról az armálisról, amelyet [I.] Lipót király adott ki Bécsben 1665. április 22-én. Kapta Szilágyi István és felesége Katalin, nemkülönben fia István, lányai, Ilona és Katalin, valamint testvére Szilágyi Mihály és Bizony György. Tanúvallomásokkal elégségesen tanúsította a nemességszerző őstől való leszármazást, aki a Szabolcs vármegyei Egyek falu lakosa volt. Elfogadták.

– Egyed Mihály Papiból. Bemutatta Szabolcs vármegye bizonyáglevelét. Aki tanúkkal elégségesen igazolta leszármazását. Elfogadták.¹⁰⁹

Rimaszombat

– Beregy János magát Kelemennek mondja, és a Lövőn élő Szegedy család bemutatott armálisára hivatkozik, amelyben ugyancsak szerepel a Kelemen név is, genealógiáját nem tudta levezetni. Hozzá hasonlóan fiát, Mihályt is elutasították.

Sajókeresztúr

– Vatai István Sajókeresztúrból és testvérei: István és Mihály. Vata faluban királyi adománnyal rendelkeznek, ahol, mint kurialisták élnek, kétségtelen nemességüket elismerték.

Zsérc

– Borza Tamás, Péter és István, másik Tamás Emődről, Péter Szirákról, és István Zilizről. Hiteles bizonyáglevelükkel elégségesen tanúsították kétségtelen nemességüket és leszármazásukat a Borza családból. Nemeslevelüket bemutatták a jegyző úr előtt.¹¹⁰

RÖVIDÍTÉSEK

MNL BAZML – Magyar Nemzeti Levéltár, Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltára, Miskolc

IV-501/a. – Borsod vármegye nemesi közgyűlésének iratai, Közgyűlési jegyzőkönyvek

IV-501/l. – Borsod vármegye nemesi közgyűlésének iratai, Novák József levéltárnok által készített másolatok Borsod vármegye jegyzőkönyveiből és a be nem jegyzett törvényszéki iratokból (1280–1784)

IV-516. – Nemességi iratok levéltári gyűjteménye (Acta Nobilitaria)

XV-78. – Borsod vármegye levéltárában kezelt címeres nemeslevelek levéltári gyűjteménye

IRODALOM

ALAPY Gyula

1911 *Komárom vármegye nemes családjai*. Komárom.

BODNÁR Tamás

2012 Borsod vármegye Miskolci járásának nemességvizsgálata (1724–1730). *A Herman Ottó Múzeum Évkönyve* LI. 141–152.

2013 Borsod vármegye Ónodi járásának nemességvizsgálata (1724–1730). *A Herman Ottó Múzeum Évkönyve* LII. 367–376.

BODNÁR Tamás–KOVÁCS-VERES Tamás Gergely

2014 Borsod vármegye Szendrői járásának nemességvizsgálata (1724–1730). *A Herman Ottó Múzeum Évkönyve* LIII. 255–266.

BOROVSKY Samu

1909 *Borsod vármegye története a legrégebb időkől a jelenkorig* I. kötet. Budapest.

CSOMA József

1897 *Abaúj-Torna vármegye nemes családjai, Abaúj-Torna egyesült vármegyék monographiája* I. kötet. Kassa.

CZOBOR Alfréd

1910 A Tornavármegyében kihirdetett címeres nemeslevelek. *Történelmi közlemények Abauj-Torna vármegye és Kassa multjából* I. évf. 1–4. sz. (1910).

1913 Abauj vármegyében kihirdetett címeres nemeslevelek (1564–1711). *Történelmi közlemények Abauj-Torna vármegye és Kassa multjából* IV. évf. 1. sz. (1913).

FORGON Mihály

1909 *Gömör-Kisbont vármegye nemes családjai* I–II. kötet. Kolozsvár.

KEMPELEN Béla

1911–1932 *Magyar nemes családok* I–XI. kötet. Budapest.

108 MNL BAZML IV-501/a. 13. kötet, 356, BOROVSKY 1909, 239.

109 Lásd Miskolci járás, Papi!

110 Lásd Miskolci járás, Emőd!

MAGYARORSZÁG

1913 *Magyarország címeres könyve*. Budapest.

NAGY Iván

1858 *Magyarország családai címerekkel és nemzékrendi táblákkal* II–III. kötet. Pest.

OROSZ Ernő

1906 *Heves- és a volt Külső-Szolnok egyesült vármegyék nemes családjai*. Eger.

SIEBMACHER'S

1893 *Wappenbuch, Der Adel von Ungarn*. Nürnberg.

SZENT-IMREI Tamás

1900 *Beregvármegye levéltárában hiteles másolatban őrzött címeres levelek*. (NAGY Iván: *Család-történeti Értesítő*. 2. évf.)

